

DCIP tomografi för kartläggning av jorddjup och strukturer i berg

PER-IVAR OLSSON, TORLEIF DAHLIN, SARA JOHANSSON, MATTEO ROSSI, MATHIAS RONCZKA

Översikt

- Tomografi av resistivitet och inducerad polarisation (DCIP).
- Geologisk bakgrund.
- Tomografiresultat.
- Resultat från borrhålsloggning.
- Slutsatser.

DCIP tomografi

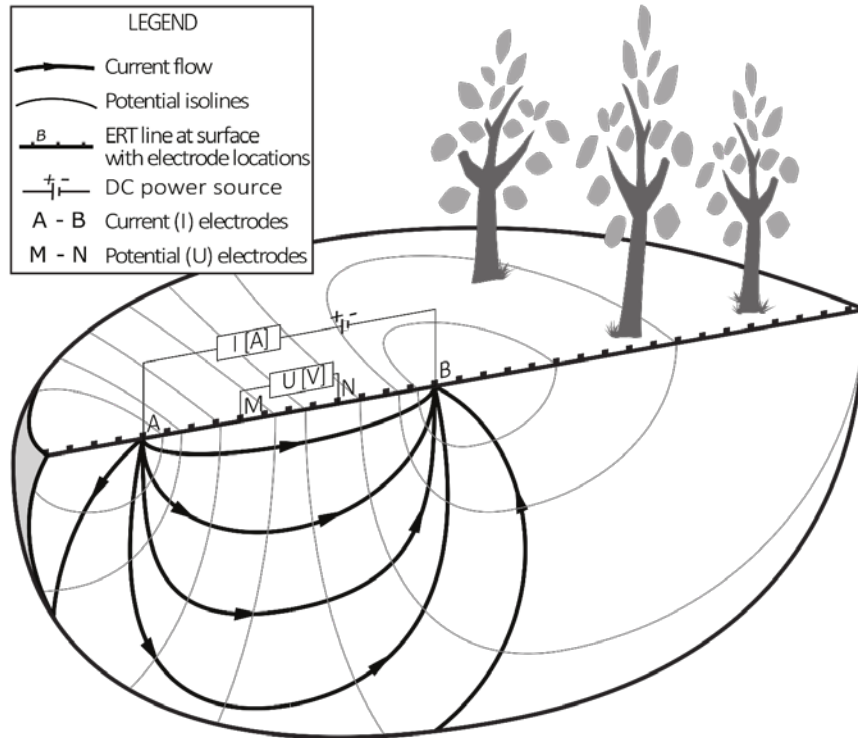

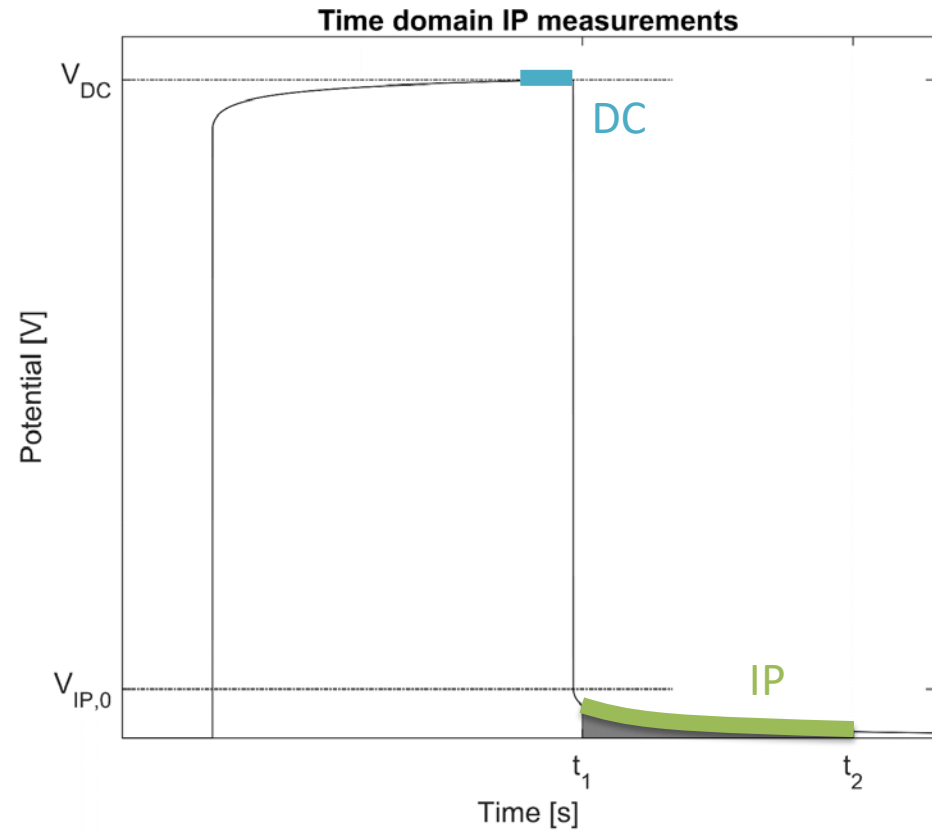
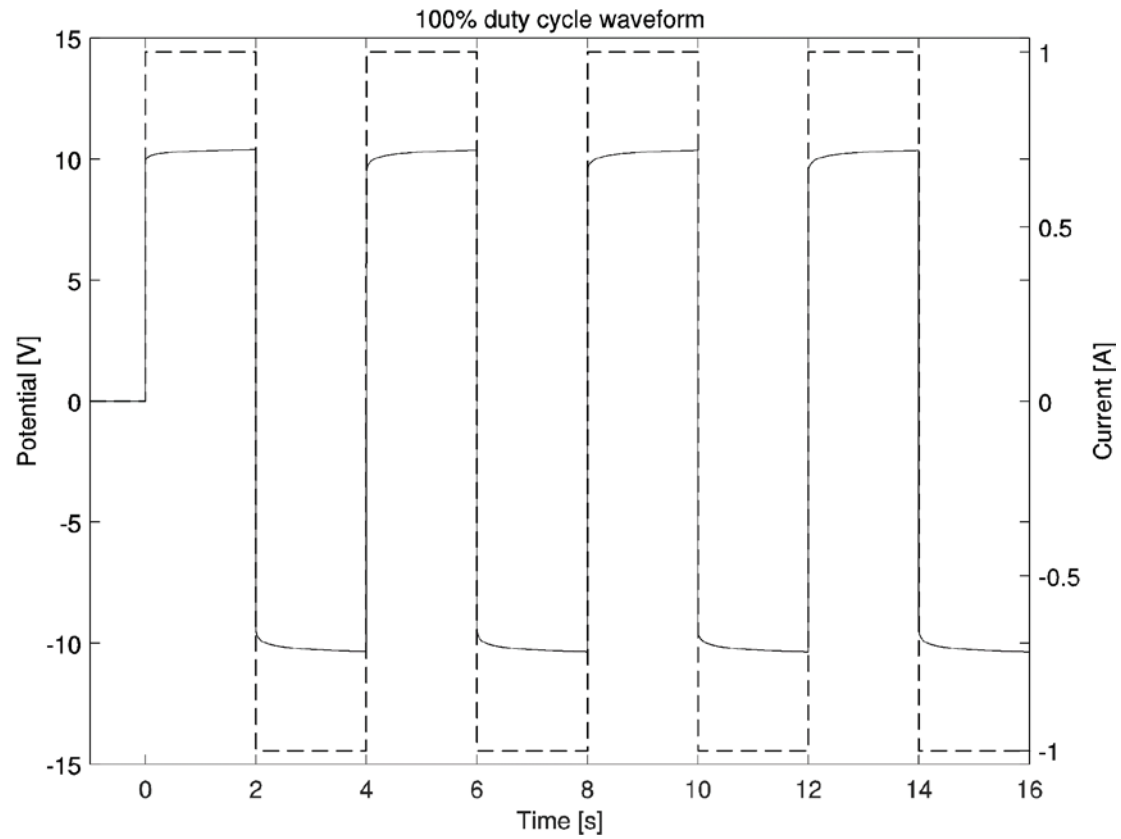
Bild från Nijland et al. (2010)

- Elektrisk mätmetod.
- Sänder ström och mäter potential genom elektroder i marken.
- Resistivitet – elektrisk motstånd.
- Inducerad polarisation (IP) – elektrisk uppladdningsförmåga.
- Krävs numerisk inversmodellering innan tolkning.

DCIP (eng.): direct current resistivity and time domain induced polarization.

DCIP tomografi

DCIP tomografi

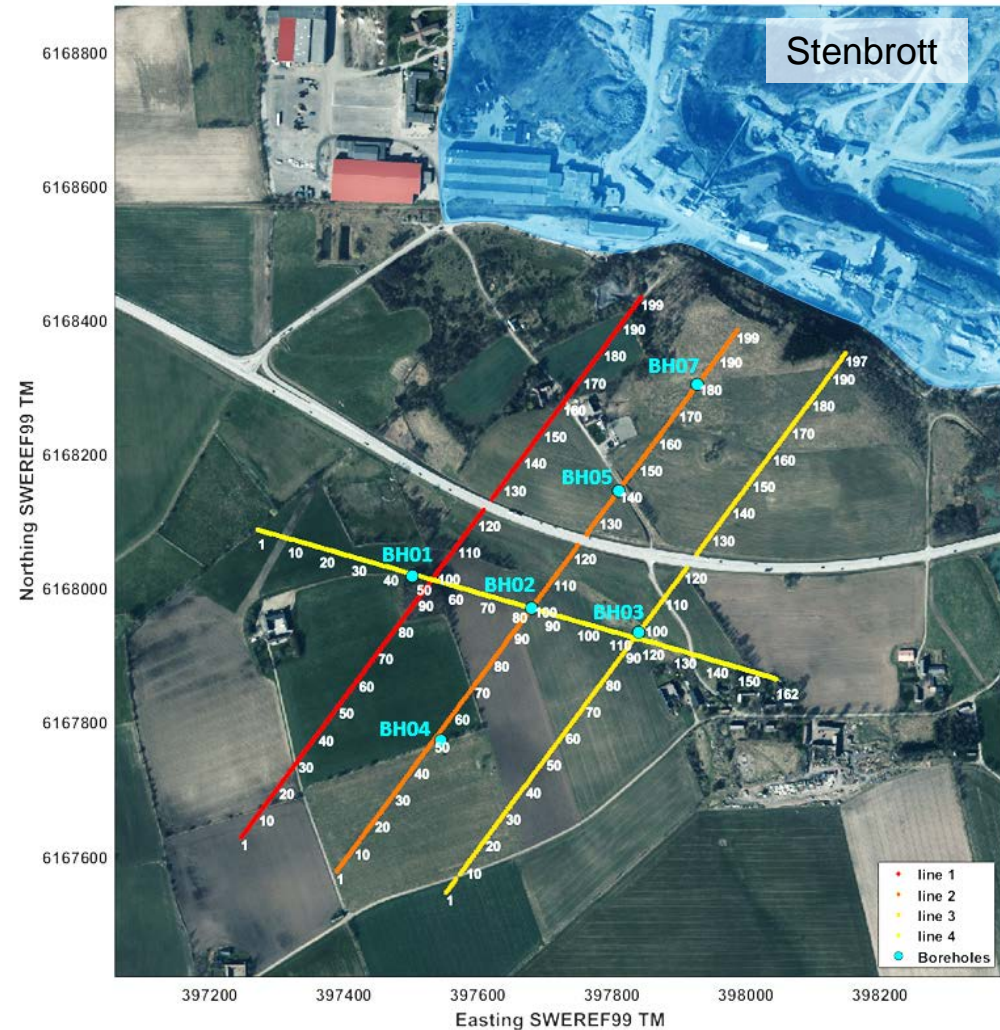
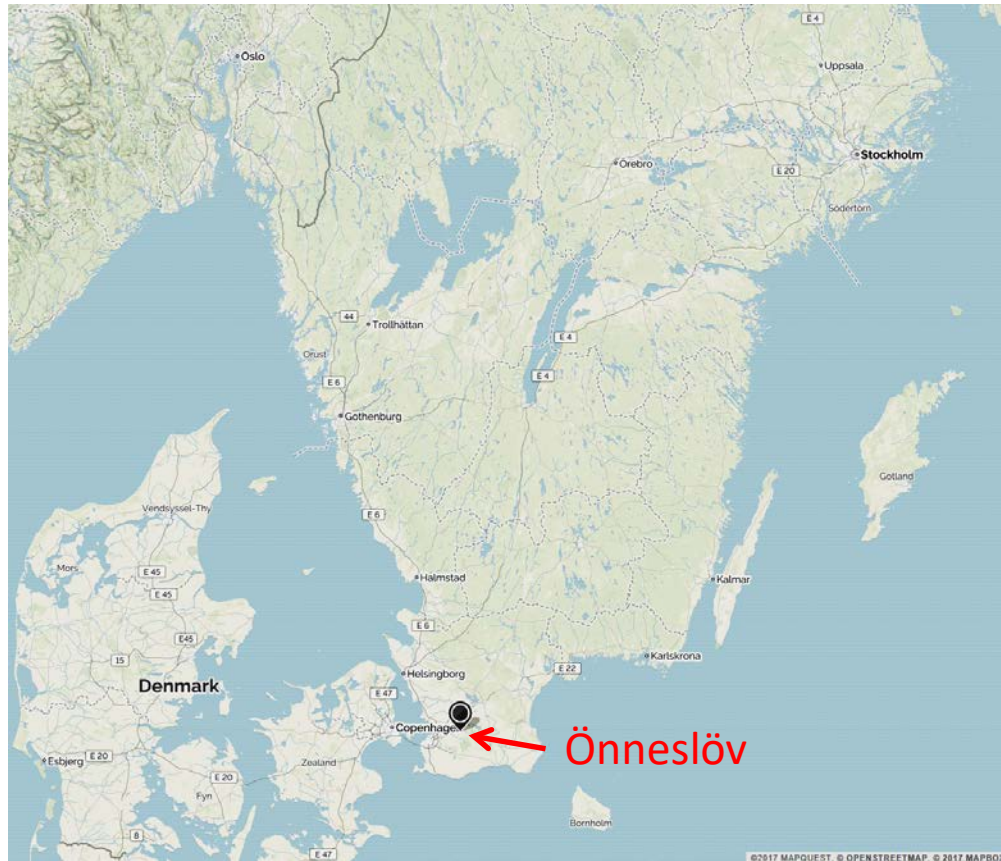
Mätutrustning.

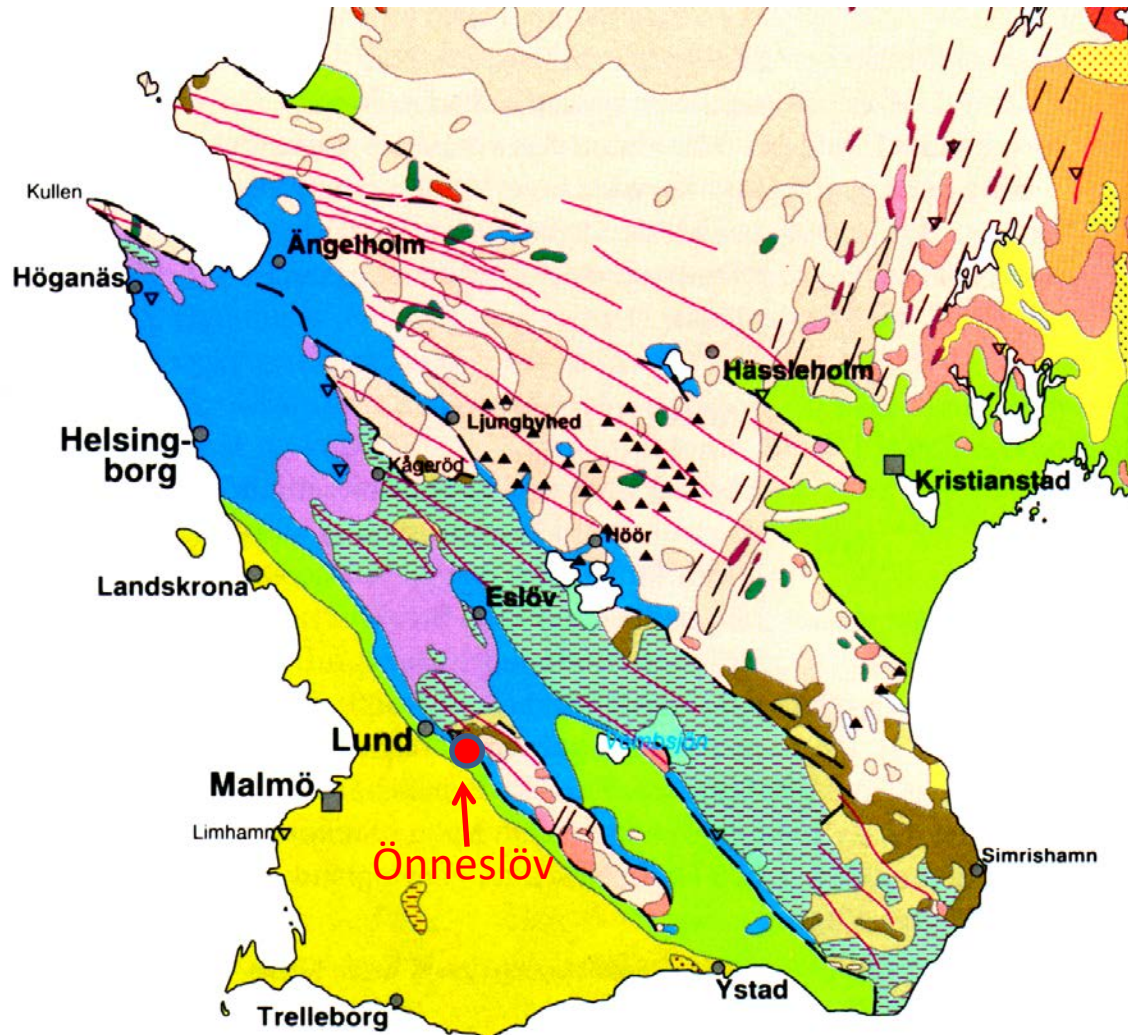
Elektroder och mätkabel.

DCIP tomografi i Önnestöv, Skåne

Geologisk bakgrund

- Tornqvist zonen NV-SÖ.
- Protoginzonen NÖ-SV.
- Mitt på Romeleåsen (horst).
- Lång och komplicerad geologisk historia.

Geologisk bakgrund

1700 – 1650 Ma

Graniter bildas.

1450 – 1400 Ma

Metamorfos I, deformation, graniterna blir gnejser.

1200 Ma

NÖ diabaser intruderar.

1000 – 950 Ma

Metamorfos II, diabaser blir amfiboliter, granitisk gnejs omvandlas/deformeras en andra gång.

← | → 300 Ma

Tension, NV diabaser intruderar, uppsprickning, horstbildning börjar, normalförkastningar.

→ | ← 60 Ma

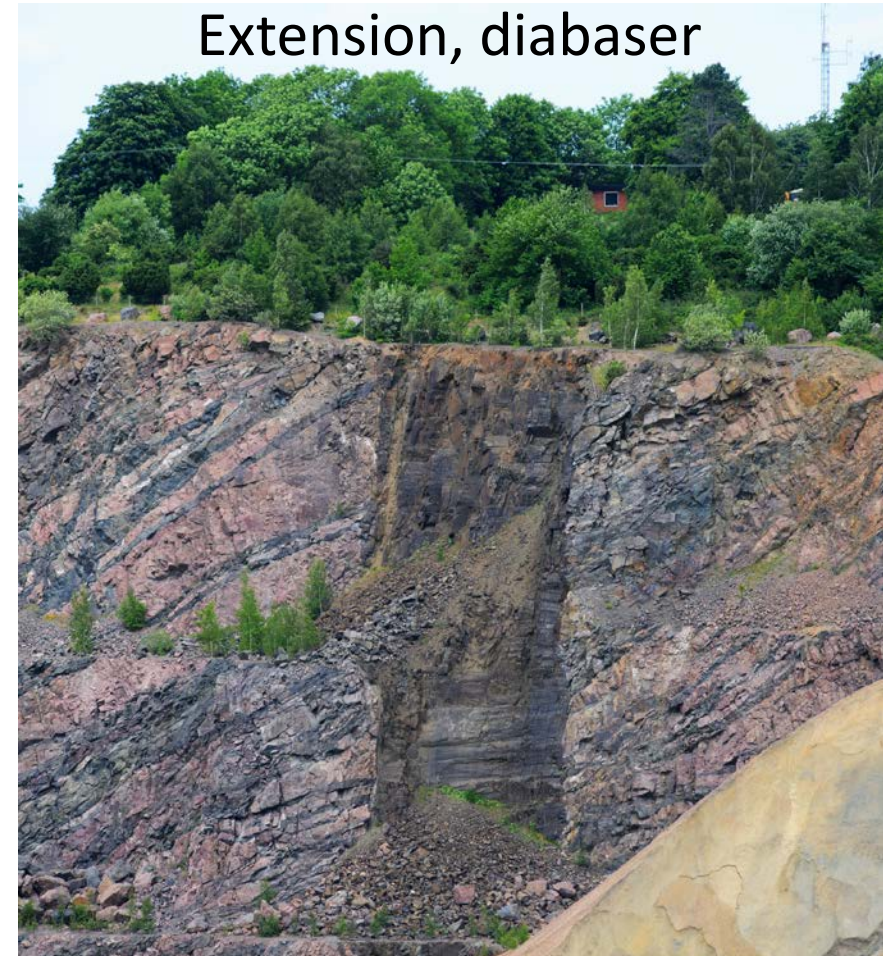
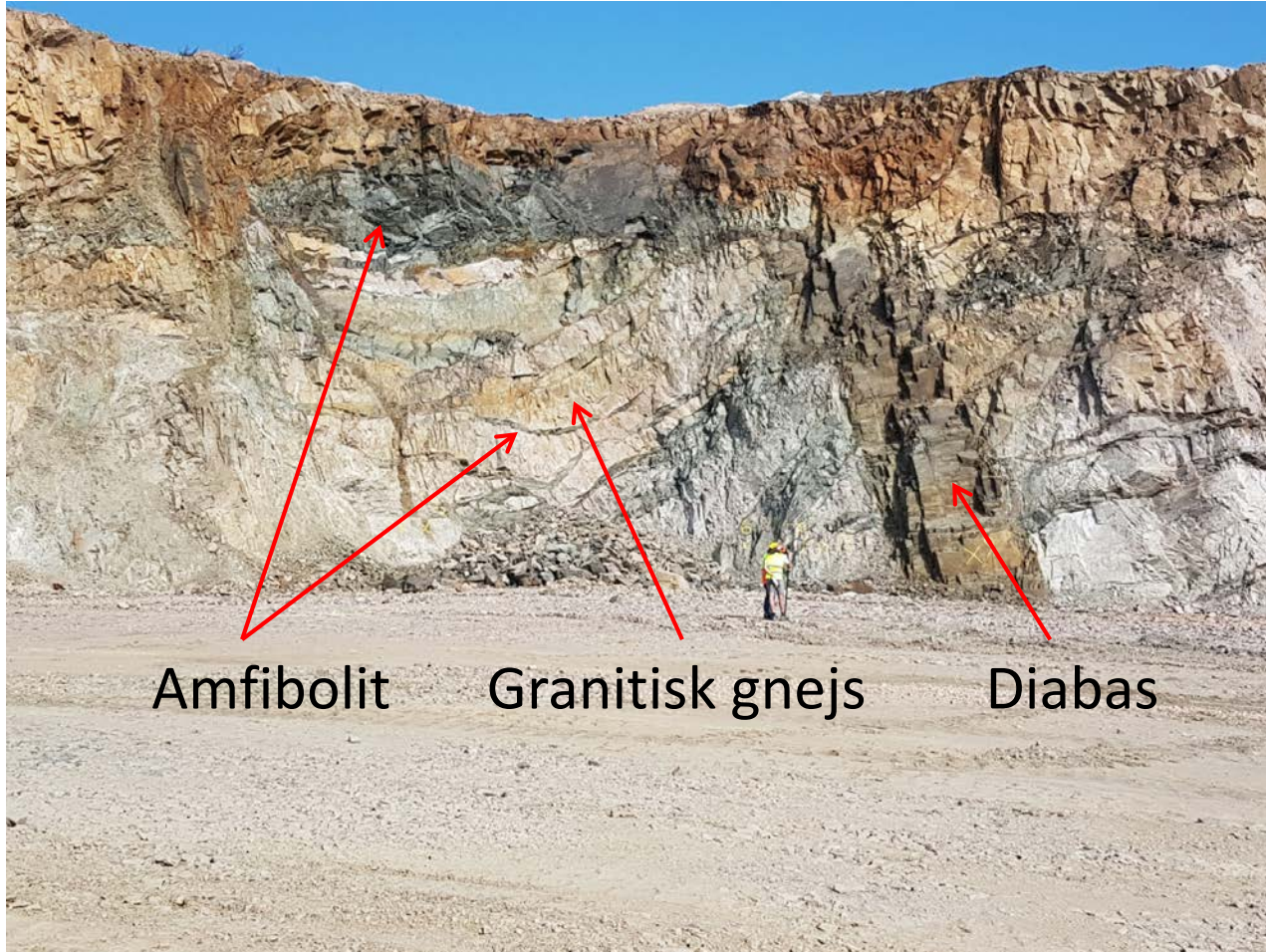
Kompression, horstarna utvecklas, revers förkastningar, brecciering, sprickmineralisering.

Geologisk bakgrund

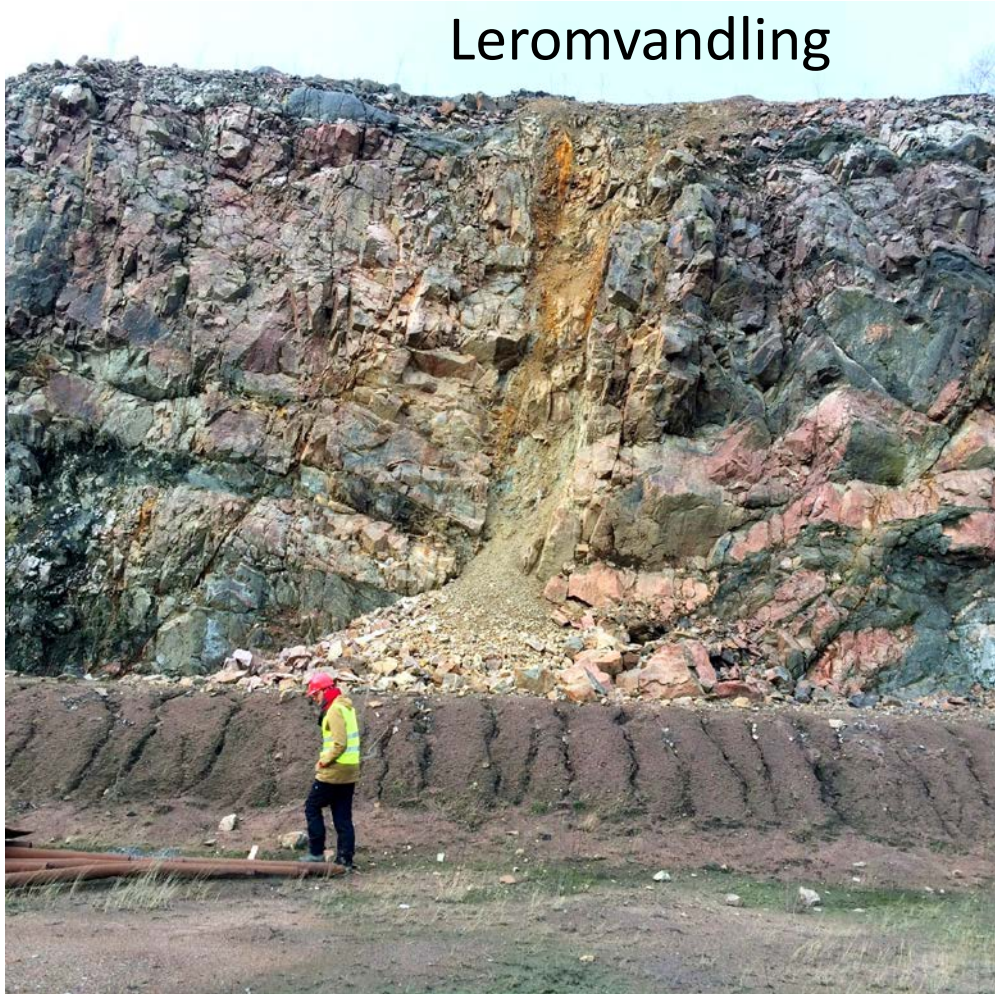

Geologisk bakgrund

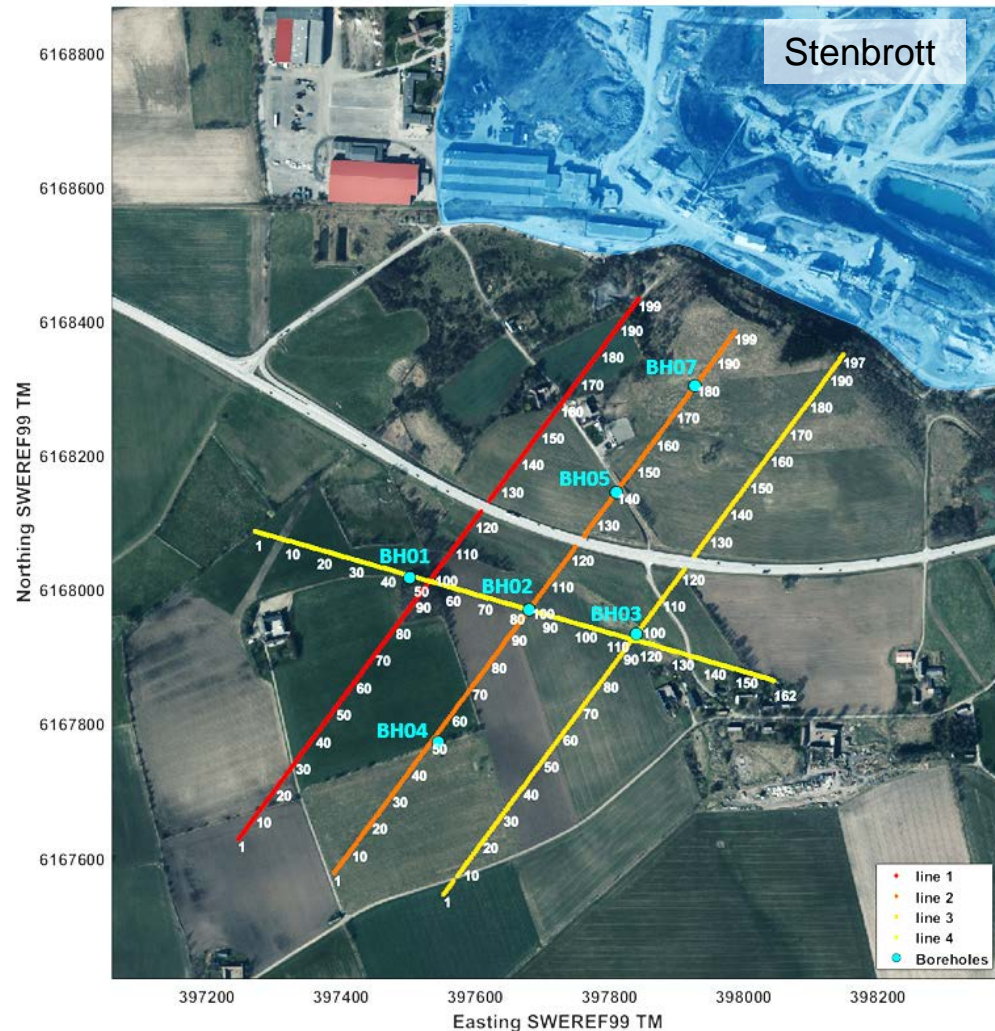

Leromvandling

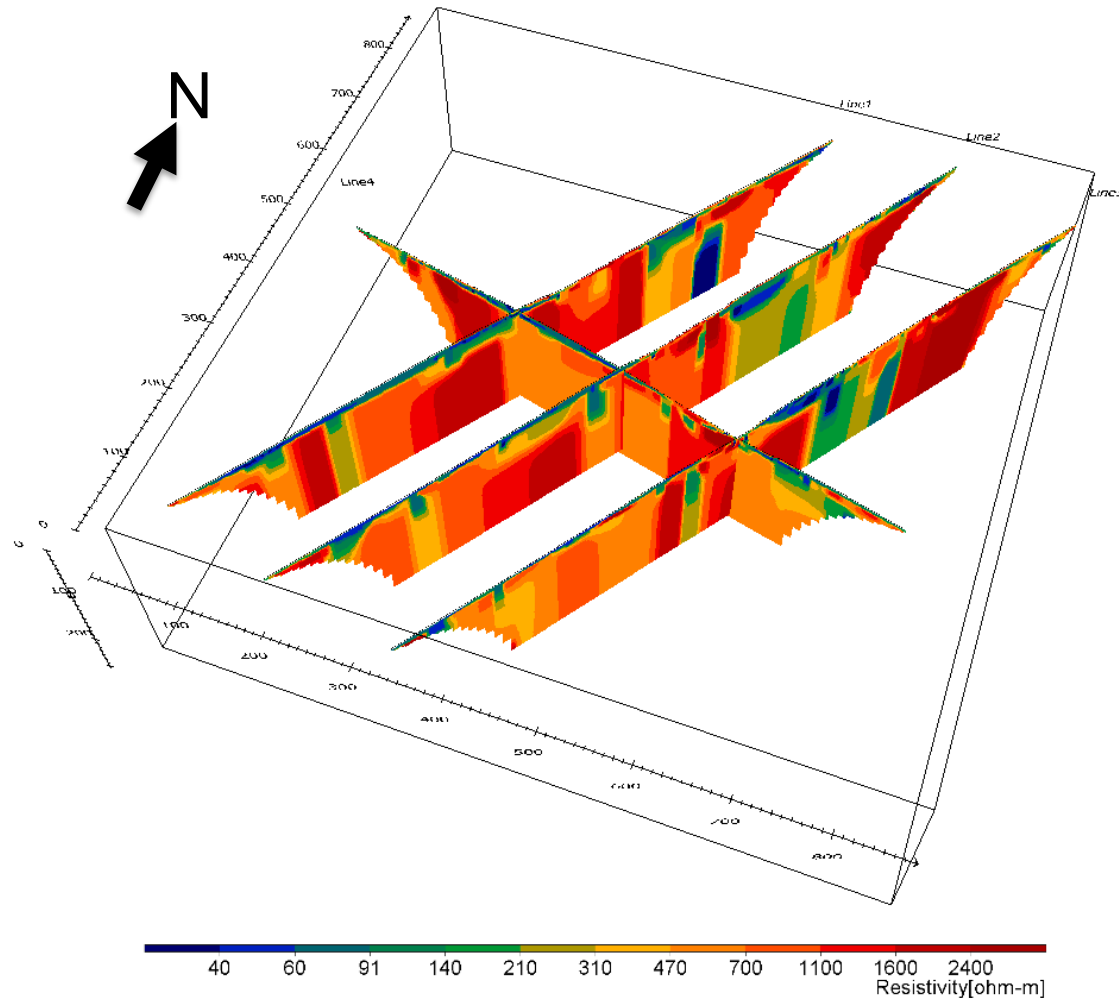
DCIP fältmätningar

- Tre parallella mätlinjer (1000m SV-NÖ).
- En korsande mätlinje (800m NV-SÖ).
- Fyra dagar ytgeofysik.
- Logistik vid väg.
- Sex hammarborrhål (200m).
- Borrhålsloggning av resistivitet/(IP).

DCIP resultat - resistivitet

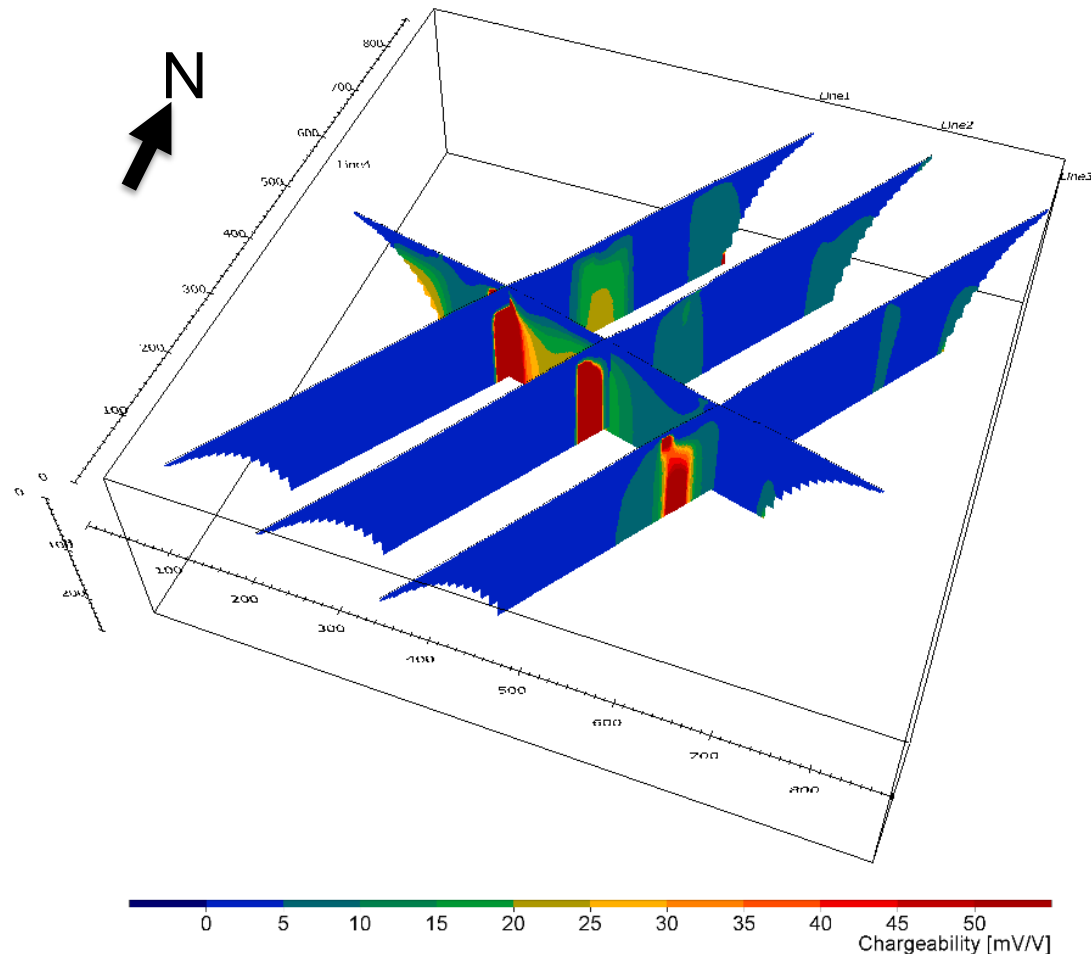

- Återkommande strukturer i de parallella profilerna.
- Korsande profiler stämmer väl.
- Större lågresistiv zon i norra delen (NV-SÖ).
- Flera mindre zoner (NV-SÖ).
- Tunt lågresistivt skikt på toppen.

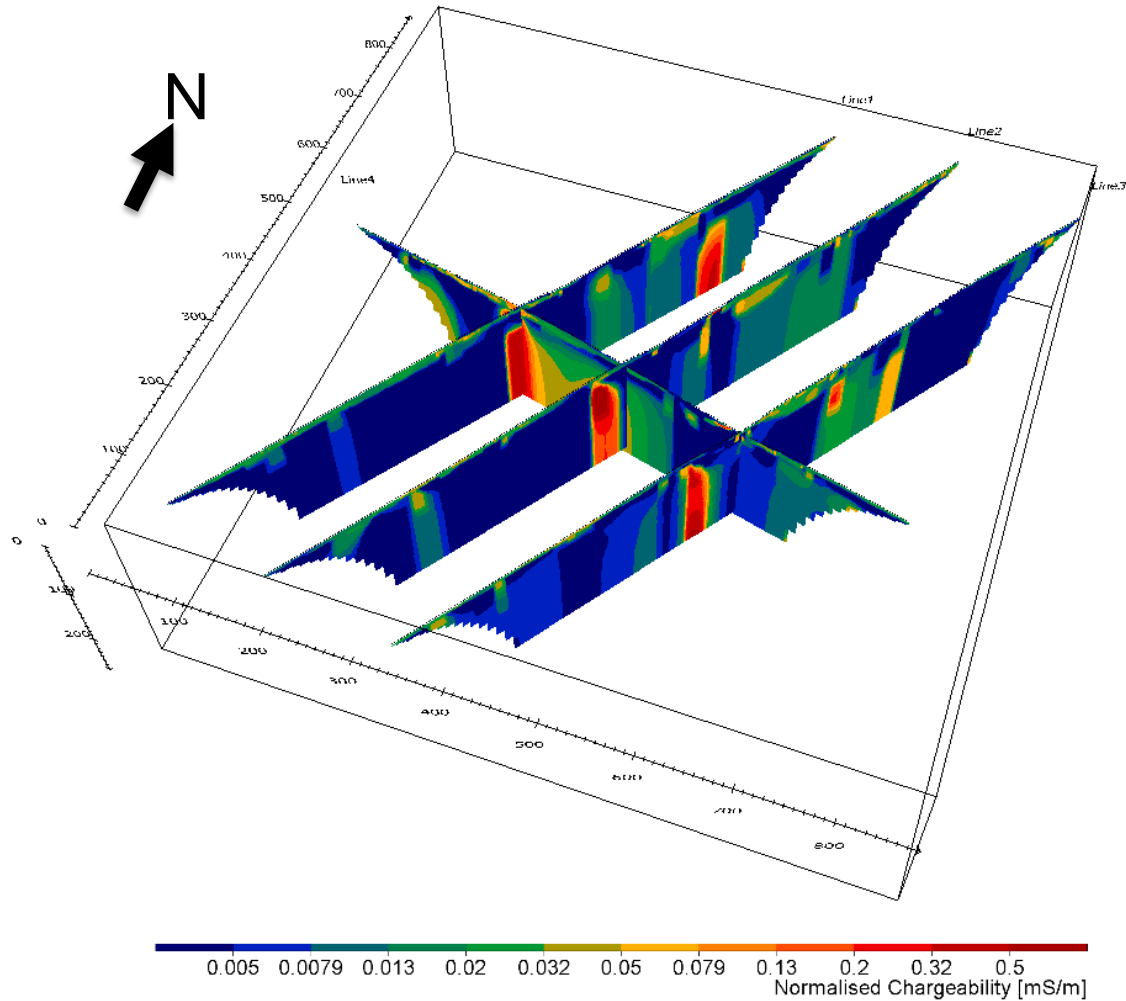
DCIP resultat – inducerad polarisation

- Återkommande strukturer i de parallella profilerna.
- Korsande profiler stämmer väl.
- Zon med hög laddningsbarhet i mitten av profilerna (NV-SÖ).

DCIP resultat – normaliserad IP

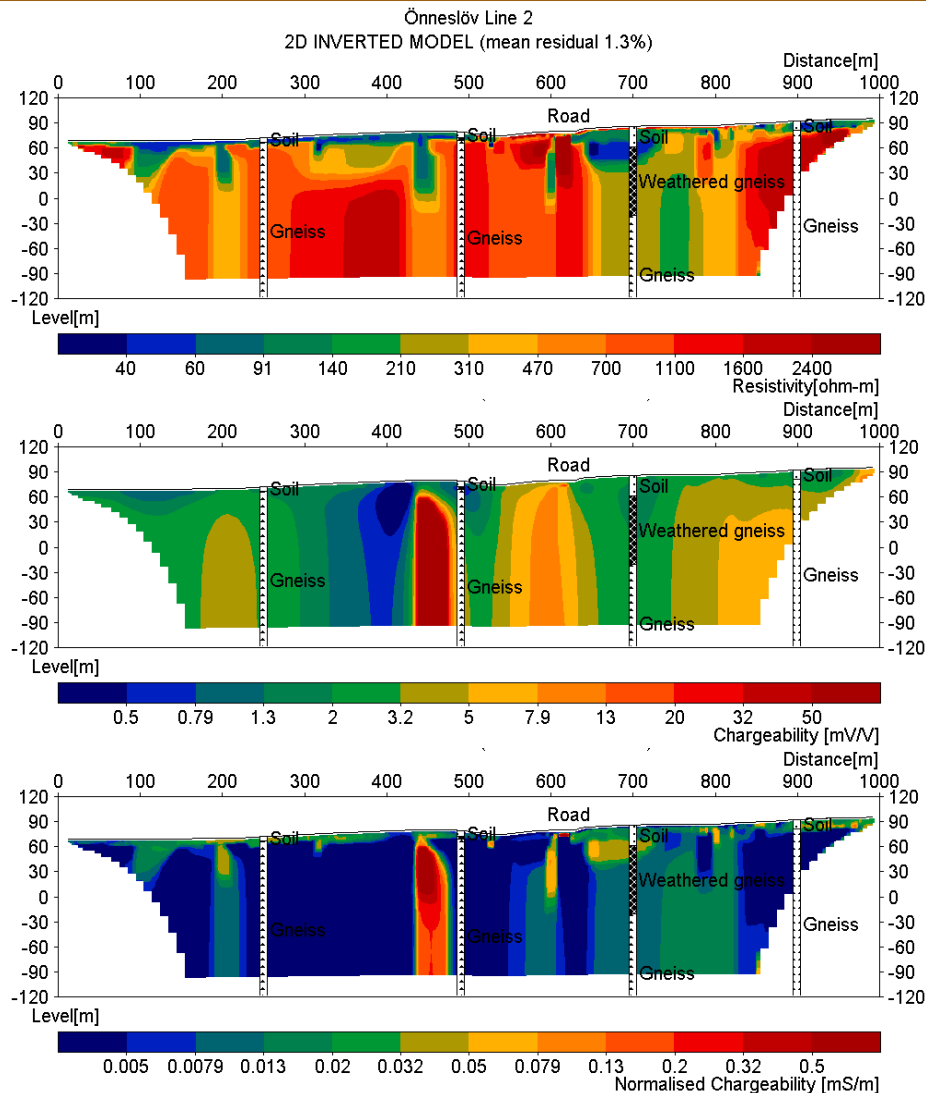

- Baserad på IP- och resistivitetsresultaten.
- Tunt övre skikt framträder tydligare.

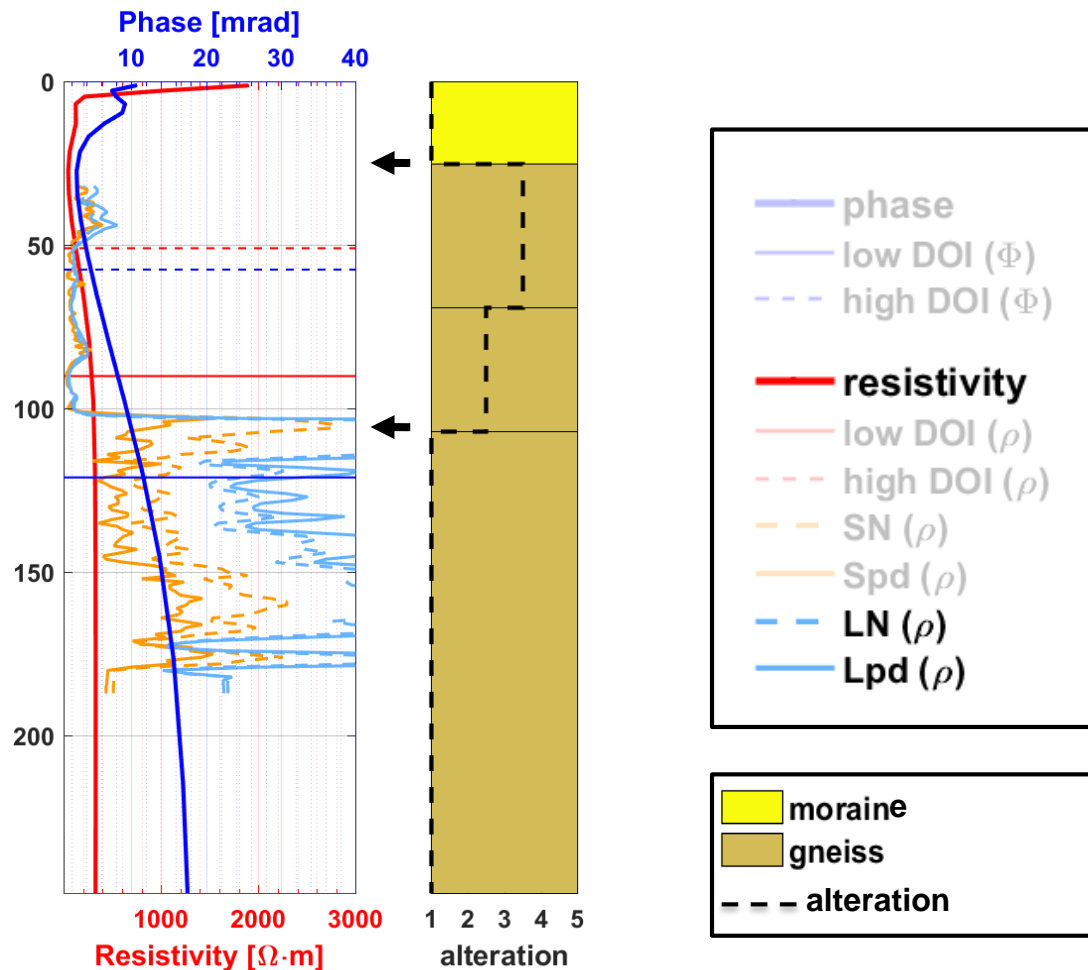
DCIP resultat linje 2

- Lågresistiv zon sammanfaller med klassificerad vittringszon.
- Tunt lågresistivt sammanfaller bra med jordlager.
- Zon med hög laddbarhet och låg resistivitet kring 450m, vittingszon?

Loggningsresultat – HB05

- Ger mer detaljerad information lokalt kring borrhål.
- Kraftig ökning av resistivitet kring 100m.
- Variationer i resistivitet från loggning följer variationer i uppskattad vittring.
- Ytmätningarna underskattar resistiviteten under 100m.

Slutsatser

- DCIP tomografi kan avgränsa bergstrukturer, ex. sprickzoner, vittringszoner och jorddjup.
- Krävs geologisk bakgrund och verifiering (ex. borrning) för att relatera geofysisk modell till verkligheten.
- Borrhålsloggning ger detaljerad information kring borrhål och kompletterar ytgeofysik.

Tack för uppmärksamheten

BeFo

SBUF

 TYRÉNS

SKANSKA

ABEM

SGU

LUNDS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

